

DEPREM BÖLGESİNDE ELEKTRİK VE TELEKOMÜNİKASYON ŞEBEKELERİ KAMULAŞTIRILSIN

Kahramanmaraş merkezli 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki iki deprem sonrası yaşanan yıkımla birlikte, bölgedeki enerji ve telekomünikasyon altyapısı da büyük ölçüde tahrip oldu. Depremden etkilenen illerimizin önemli kısmında trafo merkezleri yıkıldı, kimi bölgelerde elektrik dağıtım şebekesi yok olma düzeyinde zarar gördü. Telekomünikasyon altyapısının da çöktüğü bölgede iletişim sağlanmasında halen güçlük çekilmektedir. Telefon hatlarının ve fiber altyapısının da büyük ölçüde zarar gördüğü bu yıkımdan sonra çok sayıda bölgede İnternet erişimi de sağlanamamaktadır.

Depremler sonrasında aralarında Afşin-Elbistan, Atlas ve İskenderun termik santrallerinin de bulunduğu çok sayıda elektrik üretim tesisi devre dışı kaldı. Toplamda 4321 MW'lık kurulu güce sahip 18 elektrik üretim tesisi, bugün (8 Şubat 2023) itibarıyla çalışmamaktadır. Depremler nedeniyle zorunlu olarak devre dışı bırakılan bu tesislere ilişkin sağlıklı bilgi bulunmasa da, güvenlik ve iletim şebekesine bağlantı sorunları nedeniyle çalıştırılmadıkları bildirilmektedir. Söz konusu tesislerin bütünüyle devre dışı kalması durumunda ülke geneli için bir arz güvenliği sorunu oluşturmayacakları değerlendirilmekle birlikte, bölgesel kısıtlar açısından önemli tesisler oldukları göz ardı edilmemelidir. Depremler sonrası kamu şirketi TEİAŞ'ın yönettiği iletim şebekesindeki 27 trafo merkezinde arızalar yaşanmıştır. Bugün saat (10:00) itibarıyla arızalı trafo merkezi sayısının ikiye düşürülebilmesi sevindiricidir. Hatay bölgesindeki bu iki trafo merkezindeki sorunun çözülmesi için TEİAŞ'a ait mobil trafo merkezlerinin bölgeye sevk edildiği ve önümüzdeki iki gün içinde bölgeye enerji verilebileceği bildirilmektedir. Bunun yanında Hatay-Reyhanlı bölgesini Afrin ve Harem'e bağlayan 2 enerji iletim hattındaki arıza devam etmektedir.

Kamu kurumu TEİAŞ'ta görev yapan üyelerimizin özverili çalışmalarıyla iletim şebekesindeki mevcut sorunlar hızlı çözülsün de, yıkımdan daha çok etkilenen bölgedeki elektrik dağıtım şebekesinin geleceği belirsiz gözükmektedir. Özellikle başta trafolar olmak üzere şehir içindeki elektrik dağıtım şebekesi tesislerinin devreye alınması uzun zaman alacaktır. Sahadan alınan bilgilere göre, başta Hatay ve Kahramanmaraş olmak üzere şehirlere kısmen

enerji verilebilmekte, arama kurtarma çalışmaları ve toplanma alanlarının aydınlatması ancak kısıtlı sayıdaki jeneratörle yapılabilmektedir.

Özel sektöre devredilen elektrik dağıtım şirketlerinin mevcut kadro ve olanaklarıyla bu boyutlardaki sorunlara çözüm sağlaması mümkün değildir. Kimi bölgelerdeki sorunlar ancak dağıtım şebekesinin bir bütün olarak yeniden kurulmasıyla çözülebilecek boyutlardadır. Dağıtım bölgelerini işleten ve kâr etmeye odaklanan özel şirketlerin bu düzeylerde yatırım yapmasını beklemek, hayatın olağan akışına aykırıdır. Şehirlere elektrik verilebilmesi, sanayi tesisleri de dahil olmak üzere yaşamın normale dönmesi için bölgedeki elektrik dağıtım şebekesi acilen kamulaştırılmalıdır.

Benzer şekilde sağlıklı bir telekomünikasyon altyapısının yeniden tesisi için de depremden etkilenen 10 ilde, özelleştirilen tüm temel altyapı hizmetleri hemen kamulaştırılmalıdır. Elektrik enerji ve telekomünikasyon altyapısı günümüzde insan yaşamının sürdürülebilmesi için temel altyapı hizmetleri arasında sayılmakta ve insan haklarının bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Bölgedeki 10 ilde yaşamın normale dönmesi için bu altyapı alanlarındaki yatırımların yeniden kamu tarafından hızla hayata geçirilmesi ön şart niteliğindedir.

Elektrik Mühendisleri Odası olarak 70 bini aşkın üyemizle birlikte, bölgenin yeniden elektrifikasyonu ve kurulacak olan çadır ve konteyner kentlere güvenli bir biçimde elektrik verilebilmesi için göreve hazırız. Örgütümüzün teknik birikimini, afet yönetim ve iyileştirme çalışmalarında kullanmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlara yazılı başvuru da yaptık. Arama kurtarma çalışmalarının tamamlanmasının ardından bölgede elektrik dağıtım ve telekomünikasyon şebekelerinin tesisi için de ilgili kurumlarla işbirliğine hazırız. Odamızın tüm bilgi, birikim ve tecrübesini her şart altında depremden etkilenen yurttaşlarımızın hizmetine sunmakta kararlı olduğumuzu kamuoyuna duyururuz.

**Elektrik Mühendisleri Odası
48. Dönem Yönetim Kurulu**

8 Şubat 2023